

Алматы қаласының әкімдігі
Тілдерді дамыту, мұрағаттар және құжаттама басқармасы
Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық университеті

Сертификат

Қазақ хандығының 550 жылдығына арналған «Қазақстан Республикасындағы
мемлекеттік тіл саясаты және қазақ әдебиетіндегі ұлттық идея» атты on-line негізіндегі
халықаралық ғылыми-теориялық конференцияға қатысқаны үшін

С. Дәрібайчына

беріледі

Басқарма басшысы

Ахетов
М. Ахетов

университет ректоры

Некетаева
Д. Некетаева

Алматы - 2015

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Алматы қаласы Тілдерді дамыту, мұрағаттар және құжаттама басқармасы

Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық университеті
Қазақ филологиясы және әлем тілдері факультеті
Қазақ әдебиеті кафедрасы

Управление по развитию языков, архивов и документации города Алматы

Казахский государственный женский педагогический университет
Факультет казахской филологии и мировых языков
Кафедра казахской литературы

Almaty city department of language development, archiving and documentation

Kazakh State Women's Teacher Training University
Faculty of Kazakh philology and world languages
The chair of Kazakh Literature

Қазақ хандығының 550 жылдығына арналған
«Қазақстан Республикасындағы
мемлекеттік тіл саясаты
және қазақ әдебиетіндегі үлттық идея»
атты халықаралық ғылыми-теориялық конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

Международной научно-теоретической конференции:

«Государственная языковая политика
Республики Казахстан и национальная идея
в казахской литературе»
посвященная к 550-летию казахского ханства

MATERIALS

Of International Scientific and theoretical conference on
«The state language policy of Kazakhstan
and the national idea in the Kazakh literature»
devoted to 550 anniversary of Kazakh Khandygy

АЛМАТЫ 2015

Сыншы Нұртазин әдебиеттің көкейкесті мәселелеріне арнап жүзге жуық еңбек жазды. Бүкіл саналы ғұмырын әдебиет мәселелеріне арналған адамның тұган әдебиетіндегі сын мәселесіне немікүрайды қарай алмасы түсінкті. Әдебиетші ғалымның 1975 жылы «Жұлдыз» [5] журналында жарияланған «Сын туралы әңгіме» атты мақаласынан осыны аңғарамыз. Шекспир заманынан бері сынға қойылып келе жатқан талаптар жайлы әңгіме қозғай келіп, автор мұнда қазіргі әдеби сын туралы пікір қозғайды.

«Кейбір сыншы жолдастарда адалдық, шыншылдық жете бермейді. Жақсыны көре тұрып, көргісі келмеушілік, жаманды жаба тоқушылық кездеседі. Бұл оп-оңай құтылыш кете қоятын дерт емес, әрине, бірақ мұндай әдеттерден бірте-бірте арылатын шығармаз» [5]. – дейді. Жазушылардың жаңа шығармаларын талқылайтын жиналыстардың да өз дәрежесінде, талапқа сай өте бермейтіндігіде назардан тыс қалмайды. Мұнда да бірінші орында шындық қымбат екенін естен шығармаган дұрыс болар еді деген тілек білдіреді. Қазақ әдебиеті майданына ортаңқол шығармалардың кіріп кетпеуін өзінің сыншылық қырағы көзінің елегінен еткізе білген, жақсы еңбектерге өз әділ бағасын бере, талдай білген сыншы-ғалым Теміргали Нұртазиннің еңбектерінің қазақ әдебиетінде алар орны ерекше, ұстаған бағыты өнеге демекпіз.

Резюме

В этой статье рассматривается творчества литературоведа, писателя, литературного критика, переводчика Темиргали Нуртазина

Summary

In this discusset the creations of the writer, poet, critic Temirgali Nurtazin

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Т.Нұртазин «Шеберлік туралы ойлар». Әдеби-сыни мақалалар жинағы» «Жазушы» баспасы, 1968 ж.
2. Нұртазин Т. Кең тынысты шығарма // Қазақ әдебиеті. 1960. – 5 ақпан
3. Қазыбеков Н. Қарапайым қаламгер // «Семей таңы» газеті – 1987 ж.
4. Нұргалиев Р. Талант қырлары // «Қазақ әдебиеті» газеті 1987. – 25 желтоқсан
5. Нұртазин Т. Сын туралы әңгіме // Жұлдыз. 1973. №5

ПЕДАГОГ-ҒАЛЫМ АЛМА ҚЫРАУБАЕВАНЫҢ «СЕНИМ» БАҒДАРЛАМАСЫ ЖӘНЕ ҰЛТТЫҚ МЕКТЕП

Дәрібайұлы С.

Әл-Фараби атындағы

ҚазҰУ доценті, ф.з.к.

Алматы қ., Қазақстан

Ғалым-педагог Алма Қыраубаеваның ұлт балаларына арнап мектеп ашы бағытында дайындаған «Сенім» бағдарламасы – тәуелсіздіктің алғашқы жылдары білім беру жүйесіне жаңа леп, тың серпіліс әкелген жаңалықтардың бірі. Бағдарламадағы негізгі мақсат – өркениет әлеміне ұлттымыздың асыл қасиеттерін бойына сіңірген, заманға лайық Тұлға қалыптастыру. Ғалымның бұл бағыттағы ұстанымдары Ахмет Байтұрсынов, Мағжан Жұмабаев, Жүсілбек Аймауытов, Ы.Алтынсарин секілді алаш арыстарының қазақ баласын білімді азамат ретінде тәрбиелеудегі идеяларының занды жалғасы болды. Бағдарлама білім жүйесінің озық тәжірибелерін жалғастыра отырып, қазақ баласының әлемдік білім кеңістігіндегі орнын айқындауды мақсат етті. Ғалымның өзі бұл жөнінде «Біз мектебіміздің тұжырымдамасын жасағанда, жеке бір баланың мектепке кірген күнінен бітіріп шыққанға дейінгі жан дүниесін, болмысын, тұлғасын елестеттік. Осы адам кім, қанда болып шығуы керек: ұлтжанды, иманды; адамды сүйетін; мәдениетті; білімді; өмірге икемді; рухани дамыған адам, кіслілікті тұлға.

Кісілікті тұлғаны қалыптастыру үшін не істейміз?» [1,154-155] деген пікір білдіреді. Ол оқушыларды жарты ғасырдан астам кеңестік білім жүйесі арқылы қалыптасан кейір қасаң пікірлер мен көзқарастардан арылтуға күш салды. Ал мұндай ортаны қалыптастыру үшін алдымен шәкірттерді бұйырылықтан құтқарып, өзіне деген сенімін нығайту керек болатын. Ішкі еркіндігі жоқ баладан білімділікті талап ету әділетсіздік болар еді. Сондықтан бағдарламада ең алдымен ұстаз берілген шәкірт арасында адамгершілік қатынас, түсіністік, мәдениетті орта жасауға ерекше қоңыр болінді.

«Сенім» бағдарламасы 1993 жылы Алматы облысы, Қарасай ауданына қарабы Ораз Жандосов ауылында ашылған гуманитарлық қаза мәдениеті мектеп-лицейінде тәжірибелік түрғыда жүзеге асты. Мектептің ішкі жүйесі мен жұмыс мазмұны жоғарыда айтылғандай әміршілдік қатынастарды қажет етпейтін қағидага құрылды. Ұстаз берілген шәкірт арасындағы байланыс адамгершілік негізді басшылыққа алды. Шәкірт көзқарасында мұғалім тұлғасы білім беріп, тәртіпке салушы емес, рухани өсірушіге, үйретушіге айналуы бұлжымас заңдылық еді. Жұмысқа қабылданған ұстаздар терең білімімен ғана емес, баланың рухани өсуіне басшылық жасап, оған АДАМ ретінде қадірлі болуымен бағаланатын. «Балаға сыйлы боламын десен, баланы өзің сыйлай біл» деген ұстаным басты қағидага айналды.

Мектеп-лицейде алғашқы кездері оқушы саны аздау болғанымен кейін ата-аналардың сенімі күштейіп, көрші ауылдардан, тіпті Алматы мен басқа облыстардан да оқуға тілек білдірушілер көбейді. Бірақ көп оқушы қабылдауға мектеп мүмкіндігі көтермейтін. Лицейде оқуға өз мектептерінде жақсы оқыған оқушылар ғана емес, білім дейгейі темендеу, өз ортасында елеусіздеу болып жүрген оқушылар көбірек тілек білдірді. Мектепте баласының нашар оқығандығы немесе «қызын балалардың» ғана қатарында аталғандығы себепті жиі жиналысқа шақырылатын ата-аналар ғалымның авторлық бағдарламасына үлкен умітартты. Мектеп-лицей ұстаздарының ұстанымы – баланың болашағы мен мүмкіндігіне сенім білдіру болғандықтан, кейір гимназиялар мен лицейлердегідей білімі мен тәртібіне қарап қабылдайтын қатаң талаптар қажет болмады. «Сенім» бағдарламасының түпкі мұраты да баланың тұлға ретінді өз көзқарасын білдіре алатындағы деңгейге жеткізу, Кісілік, Шығармашылық қабілеттің дамыту болатын. Әлемдік мәдениетке жетудің баспалдағы адамның өзін игеруінде жатыр. Шәкірттің Жеке Тұлға болып қалыптасуы үшін өзіне деген сенімін күштейтіп ішкі «Менін» ояту қажет. Бұл идеяны жүзеге асыру үшін оқытушылардың өзі де соған лайықты болуы қажет. «Қарым-қатынаста әркім өзін көрсе, байқаса дейді, әркім өз сөзін естісе, тыңдаса дейді, әркім өзін бағаласа, сыйласа дейді. Ынта - әркімге тән, табиғи үміт. Сыйлы болу үшін, шамасы, қоғамдық қажеттілікке лайық сенім, сенімділікті мекендейтін күш-жігер, күш-жігерді жетелейтін білім мен мінез керек. Осы талаптардың негізін еңбек пен тәрбие, өзіндік ынталылық пен өзіндік тәрбие құрайды» [2,37]. Ұстаздардың үйғарымымен шәкірттер «Қанат мырза», «Динара бикеш» деген сияқты сыйластық сөздермен аталды. Шәкірттер де ұстаздарына «Рақым мырза», «Алма бибі», «Ләйлә бике» деп ілтипат білдірді. Алғашқы кезде тосындау болған осы қарым-қатынас кейін ұстаз берілген шәкірт арасындағы сыйластық пен құрметке дәнекер болды. Шәкірт жүргегінде ұстаздарға ғана емес, өз-өзіне деген сенім пайда болды. Шынында, осы қарапайым ғана нәрсе көбінесе фамилиясымен ғана аталып, азан шақырып қойған атын мұғалім тарарапынан анда-санда бір естітін шәкірт жүргегін жылышыққа бөледі деп айтуда болар еді.

Білім беру жүйесінде «оқушылардың эстетикалық сана-сезімін, көзқарасы мен талғамын, құштарлығын арттыруда, тәрбиелік ықпалдық иәтижесін қамтамасыз етуде ұстаздар ұжымының эстетика саласында білімдері мен қабілеттерінің болуы, оқушылар өмірін «әсемдік заңы» бойынша құруда олардың өздерінің белсенді әрекеттерінің болуы да мұғалімдер қауымына үлкен жауапкершілікті жүктейді [3,67]. А.Қыраубаевың авторлық бағдарламасында бұл мәселеге ерекше қоңыр болінді. Шәкірттерді бұйырылықтан арылту лицензияде би мәдениетін үйренумен де жүзеге асырылды. Ата-аналар тарарапынан “билеген несін алған, сабағын оқыса да жарамай ма?” деушілер табылды. Мұғалімдер де “балалармен бірге қалай билейміз, қарап тұрсақ қайтеді” деген ойларын білдіріп жатты. Бұл би мәдениетін түсінбегендіктен туған пікірталастар еді. Ақырында ұстаздар “балалардың жүрт алдына

шығып сөйлеу, билеу мәдениетін қалыптастыру үшін өзіміздің де ашылғанымыз жөн” деген ұйғарымға келді. Осылайша “би кеші” де мектеп-лицейдегі әдемі дәстүрдің біріне айналды. Классикалық музықадан бастап қазіргі жастардың ыргагы – бәрі қамтылды. Келе-келе алғашқы кештерде фойедегі үстелдің астына тығызып қалып, көздері жылтырап құліп қарайтын шәкірттер де, биге шығуы қиямет-қайымға айналатын кейбір ұстаздар да ашылып, шамашарқынша билей бастады. Әдетте, тек 10-11 сыныптарға ғана рұқсат етілетін би кештеріне қатаң бақылаушы ретінде ғана тұратын мұғалімдердің (көп окушылардың түсінігінде осылай қалыптасқан) өздерімен бірге билеуі шәкірттерді шаттыққа бөледі. Мәселе қалай билегендегес, шәкірттердің би мәдениетін ұстаздарымен бірге түсінгенінде болды. Бұл тәжірибе би билеу баланың өзін сүйкімді көрсетудің тамаша мүмкіндігі екендігіне көз жеткізді және оның үлкен тәрбиелік мәні болды.

Мектеп-лицейде шәкірттер мен ұстаздар арасында терең байланыс болу үшін хатсалатын жәшік ілінді. Бұл әдіс шетел педагогтарының тәжірибесінде бұрыннан қалыптасқан. Арнайы орынға қойылған жәшікке шәкірттер ұстаздарына деген ойларын хатпен білдіруіне де мүмкіндік туды. Алғашында кімге ренжіп жүргені, қайда барғысы келетіні, сабакқа не үшін дайындала алмағаны т.с.с. сияқты мазмұндағы хаттар көп жазылды. Кейін хаттар легі саябырсығандай болды. Бұл сенімнің азайғаны емес, керісінше шәкірттердің хат жаза білудің де үлкен мәдениет екенін түсінгендігінен болатын. Енді тек шәкірттерден ұстаздарына жан сезіміне әсер еткен нәрселерді жазған хаттар келді. Ұстаздар өздеріне келген хаттарға жауап жазып, шәкірттерінің жан-дуниесінде болып жатқан өзгерістерге оң бағыт берді.

Сенімі бар шәкірт шығармашылықпен де жұмыс істеуге икемді. Оны дер кезінде сыртқа шығара алмаса лап етіп жанған оттай өшіп қалуы да мүмкін. Ұстаздардың жоғары сыныпқа келген окушының бойынан кішкентай кездеріндегідей талпынысты таба алмай қиналатының қазір жасырын емес. Сухомлинский “Бала өзін-өзі жетілдіруге икемделмесе, оны жұз мұғалім де тәрбиелей алмайды” деп бекер айтпаса керек. Мектеп-лицейдегі әр оқу белмесінің алдына орналастырылған шағын тақта мен бор шәкірттердің шығармашылық шабыттарының оянуына өз үлесін қосты. Бұны лездеме тақта деп аталды. Түсінбеген кіслер “Осы жерге тақтаның не қажеті бар?” деп жататын. Бірақ, ойна келіп қалған сөзді немесе көріністі тежеп ұстаганнан гөрі, (мұның арты партага немесе қабыргаларға жазылған “туындыларға” әкеліп жатады) лездеме тақтага жазудың пайдалы жағы да болды. Бәрі бірден мәдениеттілік деңгейіне көтеріле алмайтыны сияқты, шәкірттер шығармашылығы да түрліше көрініс тауып жататын. Тақталардан өз досының суретін салған, басқа бір жылдықтың окушысын туған күнімен құттықтаған т.б. сөздер кездесетін. Ұстаздар шәкірттердің «бұл еңбектерін» де ескеріп, бағалауға тырысты.

Шәкірттің жан сезіміне әсер етіп рухтандыру әлбетте 45 минут сабактың еншісіне ғана кірмейді. Бала шығармашылығын дәріптеп отыру - сандық түсініктен сапалы түсінікке әкелетіні белгілі. Мектептегі пікірталастар, баяндамалар, ғылыми жобалар қорғау шәкірттердің шығармашылық мүмкіндіктерін ашуға септігін тигізді. Окушылардың салған суреттері мен өлеңдері, қолөнер туындылары көп алдына апта сайын шығарылып, қортындыланып отырды. Әр бөлменің қабыргасына ілінген өлеңдер, сөзжұмбактар, суреттер, тіпті жақсы шығарылған есептер де ілінді. Бір-бірінің шығарған туындыларымен танысып, мәре-сәре болып жататын балалар шығармашылығынан адамға ой салар мазмұндысы да, өзінен басқа өзгенін түсінуі қын дүниелер де кездесетін. Ұнамай қалған туындыларын қайта алып тастап жататын жағдай да кездесті. Бұның өзі, әдетте қабыргада қатып тұратын қағаздарға, стендерге қараганда әсерлі еді.

Білімді игеру деңгейіне қарай базалық, жоғары және өте жоғары бағдарлама жасалынды. Окушылардың еңбегін бағалауда рейтинг жүйесі енгізіліп, демократиялық қатынастардың орнауына қызмет етті. Бұл жүйеде балалардың еңбектенуін бағалау басты назарда болды. Шәкірттердің «Әлем – Мен» кеңістігіндегі дүниетанымын кеңейту осы бағдарламаның басты мақсаты болатын. Мектеп-лицей окушыларына “Әлемтану”, “Елтану”, “Ислам мәдениеті”, “Еуропа мәдениеті” т.б. арнайы курстар оқытылды. Бағдарламада ерекше мән берілген бағыттың бірі - қыз тәрбиесі. Галым қыз балалардың болашақ ана екенін ескеріп, тек жақсы

маманғана емес, отбасының үйіткесі болуга жіті көңіл бөлді. Осы себепті 9 сыныптан бастап “Қызың әдебі” сабакы жүргізілді. Арнаулы курстарды жоғары оқу орындарында білім беретін тәжірибелі ұстаздар жүргізді.

Мектеп-лицейде үзіліс уақытының тиімді өтуіне ерекше мән берілді. Оқушыларды селк еткізетін электр қоңыраудың орнына үзілісте арнайы бағдарлама жасап, ұлттық ән-күйлер, классикалық музыка қойылды. Оқушылар үзілістің болғанын осы қойылған музықадан билетін. Күніне 5-6 рет құлаққа сінген әуен жүрекке де жетеді. Ол әннің (күйдің) кімдікі, туу тарихы қалай - бұлардың бәрі фойеде арнайы орынға жазылып қойылды.

Әр бала – Алланың ата-анаға тартқан сыйы, табиғаттың ғажайыш құбылысы. Өзіне деген сенімді сезінген шәкірттер орынсыз ұялшақтықтан, бұйығылықтан арыла бастады. Жоғары жылдық - төменгі жылдық (мектеп-лицейде сыйып жылдық деп аталды) деген шарттылық жойылып, олардың арасында ага-іні, апа-сінілі қарым-қатынасы орнады. Шәкірттер ұстаздарын тек сабак беруші мұғалім есебінде емес, тұган бауырындай қабылдайтын. Бұның барлығы көрнекті ғалым-педагог, білікті басшы, филология ғылымдарының докторы, профессор Алма Қыраубаеваның талай жылғы тәжірибесінің негізінде әзірленген авторлық «Сенім» бағдарламасы арқылы жүзеге асты. Ұжымында жылы, әдемі психологиялық атмосфера қалыптасып, мектеп-лицей Тәрбиелі Отбасының үлкейген Моделіне айналды.

Резюме

В статье рассмотрены проблемы национальной школы и программа «Сенім» ученого, педагога А.Краубаевой

Summary

In this article discusses the problem of national school and the program «Senim» of teacher-scientist Alma Kiraubaeva

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Адамгершілік сабактары. Жеке тұлғаның рухани-адамгершілігін дамыту бағытындағы бағдарламалар мен оқу-тәрбие іс-шараларының ұлғілері. Алматы: «Мен-адаммың» қоғамдық қоры, 2001.-174 б
2. Әбенбаев С.Тәрбие теориясы мен әдістемесі. Оқу құралы. Алматы: Даын, 2004.-352 б.
3. Қыраубаева А. Жаным садаға. 5 томдық шығармалар жинағы. 4 том. Алматы: Өнер, 2011.-344 б.

ӘДЕБИ ШЫҒАРМА СЮЖЕТИНДЕГІ ТАРТЫСТЫҢ МАҢЫЗЫ

Юсуп П.Қ.

ҚазМемҚызыПУ, п.ғ.м., аға оқытуши

Алматы қ., Қазақстан

Әдеби шығарманың тұтастығы ондағы белгілі бір мазмұнның ашылуымен тікелей байланысты. Өнер туындысының да, әдеби шығарманың да мазмұнның өміршендігі оған сәйкес көркемдік пішінмен, яғни белгілі бір суреттеу құралы мен әдіс-тәсілдермен айқындалады. Образ, жанр, ырғақ, лексика, сюжет пен композиция, бәрі де мазмұн, әрі ол суреткер идеалымен көркемделген.

Көркем шығармадағы мазмұн мен пішін ажырағысыз. Мазмұн мен пішін бірлігі динамикалық, құбылмалы құбылыс, өйткені, өнер дегеніміз – объективті өмір шындығын бейнелеудің үзіліссіз жанды процесі. Уақыт жаңа көркемдік пішіндерді тудырады. Уақытқа тән жаңа ырғақ суреткерден жаңа пішін талап етеді.

Қожекеева Б.Ш. Темірғали Нұртазиннің жазушылық қыры және	
сыншылық болмысы.....	95
Дәрібайұлы С. Педагог-ғалым Алма Қыраубаеваның	
«Сенім» бағдарламасы және ұлттық мектеп	97
Юсуп П.Қ.Әдеби шығарма сюжетіндегі тартыстың маңызы	100
Панзабек Б.Т. Толысбаева Э.Т. Көркем мәтіндегі автор бейнесі	103
Қазыбек Г.Қ. А.В.Васильевтің халық ауыз әдебиетін аудару тәжірибесі	106
Әміржанова Ж.Т. Мифтік көріністер мен ұлттық әдебиет	111
Жұмақаева Б.Д., Қенесова Б. Ә.Қоңыратбаевтың ғылыми-әдіскерлік тағымдары	115
Керімбек Ж.С. «Ескендір» образының шығыс әдебиетіне әсері	117
Ахметова А.М. Магауиннің «Құмырсқа-қыргын» әңгімесіндегі символика.....	121
Мажиева Н.А. Қазақ әпсісіндеғы көркемдік қырларының көрінісі	123
Мәмбетов Ж.Ғ. Мұсіреповтің «Ұлан» романындағы ұлттық бітім мен болмыс.....	128
Ержанова Г.Б. Көркем шығармашындығы	131
Рақыш Ж.С. «Ақымақ бала» туралы сюжетке құрылған ертегілер	135
Мұхамадиев Д.Б. Әуезовтанудың қазіргі мәселелері (профессор М.Мырзахметұлы зертханасы негізінде).....	139
Көшекова А.А. Шешендік сөздер – халық даналығы	142
Сұлтанова Б.М. Шөже Қаржаубайұлының айтыстары	145
Әбдіқалық К.С., Орынханова Ғ.А. Мағжан Жұмабаев өлеңдеріндегі ұлт мәселесі	147
Сарбасов Б.С.Абай шығармаларындағы мінеу, сынау көріністері	151
Бегманова Б.С. Қазіргі қазақ повестеріндегі ұлттық міnez ерекшелігі	155
Нұрпейісов Н. Ж.Е.Ысмайилов және Мұқановтану ғылымы	159
Жұмақаева Б.Д. Жалпы білім беретін мектептердің орта буыннанда оқылатын эпикалық шығармалар, олардың тақырыптық, идеялық қырлары	163
Еспенбетов А.С., Ибраева Н.Б. «Шығыстың Мұқагалиы» атанған Хамит ақын турасында	166
Нұрпейісова А. Шерхан Мұртазаның 60-80 жылдардағы әңгімелері	169
Әуесбаева П.Т. Ертегілік сюжеттер мен мотивтер жөнінде.....	173
Дәуітұлы Т. Таңжарық айтыстарының ерекшеліктері.....	177
Сейсенбиева Э.С. Қазақ драматургиясы және Ғ.Мұсірепов	182
Исабекова Ж.А. Абай мен Мұқагалидың поэзиясына тән ортақ амалдар	185
Әкімова Т.Т. Қазақ фольклорындағы хикаяттар	190
Қашаулиева Э.К. Фольклорлық прозадағы мотивтер жүйесі	195
Сейсембай Г. М. Жұмабаев және қазақ балалар әдебиеті	197
Сарбасова Қ.Б. Абай поэзиясындағы «Толық адам» бейнесі.....	200
Тоқшылықова Г.Б. Кобо Абә туындысындағы адам және қоғам	204
Әбдіқалық К.С., Тоқташбай А.Қ. Хандық дәуірдегі жыраулар поэзиясының текстологиясы	208
Отепбергенова Г.К. Т.Нұрмағанбетов повестеріндегі ұлттық идея.....	212
Қожағұлов С.Қ., Зәйкен З. Таңжарық Жолдыңды мұраларының Алаш рухымен үндестігі	214
Отажонова М. Аңғанага янгича мунособат	218
Анданиязова Д.Ә. Узбек ва қозоқ халқларида эътиқодларға асоаланған муштарап антропонимлар	224
Мұхамадиева М.Б. Халқының рухани көшбасшысы - М.Әуезовтің қайраткерлік қырлары.....	227